

Decanus Collegii Theologici Et Academiae Hoc Tempore Rector Johannes
Gerhardus S. Theol. Doctor & Professor, Studiosis in Academia Ienensi
S. P. P. : Cum Megalandro nostro D. Martino Luthero, ... P.P. Ienae 16.
Novembr. Anno 1617.

Ienae

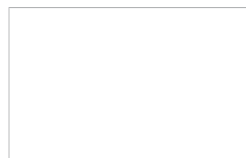
Gerhard, Johann

Phil 2° 00268/02 (027)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00006505

urn:nbn:de:urmel-be1b8b90-548a-4d08-b352-ec9775cc26248-00005799-14

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

DECANUS COLLEGII THEOLOGICI ET ACADEMIÆ HOC TEMPORE

Rector Johannes Gerhardus S. Theol. Doctor & Professor,

Studioſis in Academia Jenenſi S. P. P.

Ulm Megalandro nostro *D. MARTINO LUTHERO*, cujus, utpote Islebiæ Anno Christi 1483. die Novembris 10. nati, beatam memoriam nudiusextis in Ecclesia celebravimus, *JOHANNES STAUPITIUS* vir summæ eo tempore autoritatis quadraginta Cenobiorum Augustinianorum in Misnia & Thuringia, Vicarius & Generalis per Germaniam Inspector jussu *FRIDERICI SAPIENTIS Saxonie Electoris & Academia Wittebergensis Fundatoris*, itemque consensu totius Conventus Augustiniani, ob singularia, quæ in ipso animadvertebantur, dona & eruditionem eximiam Anno 1512. auctor & hortator efficit, ut lumen in Theologia gradum in Academia Wittebergensi, ad quam ante quadriennium Sacra docendi ergo Erphordia suavi ejuldem *STAUPITII* accersitus erat, & quidem illo ipso die, quo ante decennium Academia illa originem acceperat suam, 18. scilicet Octobris D. Luca facto sibi conferri vel peteret, *LUTHERUS* verò, qui erat modestus, tergeretiam præter causâ alius valedictus tenentem obverteret, subridens ipsi respondit *STAUPITIUS*. *Cum quadam regis Deus vult & terra brevis videtur expedire, quæ propter quæ ipsi ministerio multorum & indisciplinorum Doctorum junctum, quorum opera cum ad rem unam, hoc ergo vult, hoc decedit, Deus operam tuam capitis obsequentem igitur te prælia & electoribus ipsos & Conventus horantur.* Hic *STAUPITIUS* sermo veridicus profectò ac vaticinus extitit, uti eventus vaticiniorum interpres optimus clarissimè demonstravit, siquidem benignissimus Deus B. *LUTHERI* operâ ad Ecclesiam à Pontificia Tyrannidis iugo liberandam & lucem Evangelicæ veritatis ex tenebris Papalibus plusquam Cimmericis pollicinai, quasi restituendam postmodum usus est fallacerrimâ, pro quo summo & æternâ memoriâ dignissimo beneficio supplices in Jubilæa festivitæ & Ecclesia & Schola nostra superioribus diebus benigntati ipsius perfolvit laudes ac gratias. Invitus igitur ac penè coactus urgenti & instanti *STAUPITIO* hac in re morem tandem gelit *LUTHERUS*, id quod ex literis ipsius ad Conventum Erphordiensem datis liquido conspicimus. *Eccæ (inquit) inquit dies S. Luca, quæ ex obedientia Patrum mihi celebrabitur aula cathedra in Theologia.* Omisit meam mecum ipsius accusationem ac insufficienciam, ne ex humilitate superbiâ aut laudem querere videretur. Deus scit, fuit & conscientia mea, quam dignus & quam gratus ad hoc ostentum gloriæ & honoris sum. &c. Sed dubium omnino nullum, quin singulari Dei consilio ac providâ dispensatione fidum, quod præter legitimam ad Ministerium Ecclesiasticum, & Professionem Academicam vocationem, præterque publicum Ordinationis ritum etiam lumen summus Doctore honor Electore non solum mandante, sed & summo tam ad rem necessariis liberaliter suppeditante, ac *STAUPITIO* non tantum suadente, sed & impellente ipsi solenniter fuit collatus. Etenim cum Herculeum illud reformationis opus, ad quod in nobis destinatus erat, divinis auspiciis poltea aggregaretur & propter illud non externis duntaxat persecutionibus ac variis variorum adversariorum calumniis, convitiis, obreductionibus & oppugnationibus, sed internis etiam ipsidem quod gravissimis tentationibus exponeretur, non mediocrem ex eo hausit consolationem, quod in Academia ab Imperatore & Papa confirmata doctrinæ eodellis veritatem voce & scriptis propagandi, eandemque contra quovis adversarios pro virili propugnandi speciem potestatem & publicam auctoritatem acceperit, quin & solenni juramento ad muneri hujus partes sese obstrictum reddiderit, cum in actu Licentiarum (uti vocant) conceptis verbis jurasset, *se veritatem Evangelicam pro virili defensionem*, in actu verò Doctore, *se doctrinam sanctam, peregrinam, ab Ecclesia damnatam & primum aurium offensivam non dogmatizaturum.* Unde est, quod toties ad Doctoratum suum in suis contra adversarios disputationibus provocat, ut videre licet in explicatione Psalmi 82. tom. 5. Jenenſi. Germ. fol. 76. b. in glossa super eodum Cæsareum tom. eod. fol. 320. b. in Epist. de clancularis concionatoribus tom. eod. fol. 353. a. ubi addit, *se, si daretur sibi optio, nolle totum mundi divitias cum Doctore suo permutare.* Hoc gravissimum *LUTHERI* nostri iudicium ac causâ numero plurimas, pondere gravissimas secuti, non in reliquis duntaxat disciplinis humane vitæ utilis ac necessariis, sed in ipsa etiam sacra ac divina Philosophia Gradus Academicos ac Docturæ honores ex eo procul dubio sic dictos, quod non nisi per virtutis & eruditionis gradus ad eos pateat, patere ceterè debeat, aditus, constanter retinemus, nihil morari illorum *augustinum epi de doctrina*, qui vel transfinarius suâ sapientiâ eos indignos esse iudicant, vel falsos ejusdem supercilii eorum Candidatos argunt, vel alio quovis nomine ipsi detrahente non erubescunt. Proinde quod Deus nomini suo gratum, Ecclesie salutem, Academiae nostre honorum esse jubet, tertium in hoc semel Theologie Candidatum vobis summâ Virum Reverendum & Prestantissimum *DA. M. THOMAS HEROLDUM* Ecclesie Halberstadensis ad *D. MARTINUM* Antiditem & Pastorem Primarium. Natus is est Halberstad Saxoniæ (quod opus idem Haymo ibidem Episcopo sub Ludovico Pio voce & scriptis suis nobilitavit) Anno 1584. Parente Viro honoratissimo *PETRO HEROLDO* p. m. Senatori ordinis Archicamerario, à quo ob præclaram ingenii indolem & *ipsum* in ipso deprehensam ad literarum studia adhibitus, in Schola primùm Patriâ, post Halæ Saxonum, inde Hannoveræ in humanioribus disciplinis, artibus Logicis, Latine, Græcæ & Hebrææ linguis, necnon Theologie rudimentis à Præceptoribus fidelissimis, præsertim *M. CHRISTIANO BECKMANNO* diligenter informatus, Anno 1602. ætatis 18. ad Academiam Helmstedt adianam velat ad mercatam quandam divinæ ac humane sapientiæ fuit ablegatus. In ea cum per biennium integrum commoratus merces haud contentendas sibi comparasset, inde *Wittebergam* aliam illam studiorum, Theologicorum cum primis, matrem sese contulit & summum Philosophiæ gradum, præclaram antecessorum laborum brabejum consecutus, inter triginta & unum Candidatos secundum obtinuit locum, ibidemque ultra biennium confissens magnos illos Theologie atlantes & Ecclesie lumina, *D. MYLUM, D. GERHARDUM, D. RINGIUM, D. HUSTERIUM, ecci de ayas D. BALDUINUM, ac D. FUNTZIUM* non videre solum sed & in lectionibus, disputationibus & concionibus publicis sedulo audire gestit. Ex Wittebergâ in hanc nostram *SALANAM* poltea commigrans studia Theologica felicissimè cepta fideliter continuavit ac sub Præsidio *D. PETRI PISCATORIS* Professoris quondam Clarissimi de Eucharistia Disputationem publicam habuit, non neglectâ interim sinceriore Philosophiâ, siquidem Collegium Logicum typis publicis descriptum eruditissimè aliquot Disputationibus absolvit & in Senatu Philosophico locum haud gravatim apud nos obtinuit. Oblatâ interim occasione commodi ac re ita ferente postquam per annum semipalatum hic habitaret, novæ Academicæ celebrariæ penitus *Gifford* abiit, ubi sub Præsidio celeberrimi & incomparabilis Theologi *D. BALTHASARIS MERTERTII* privatas de diversis materiis Theologicis Disputationes aliquoties instituit, tandem etiam publicè de Sacramentis in genere respondit. Eiusdem quoque arbitrio, ita ac promotione in Westphaliâ ad Rectorem Gymnasii Sarapontani capessendum dilectis, Philosopho Clarissimo *M. GULEHMO URSSIO* subrogatus, quod factum Anno 1609. ibidem per biennium cum semeltri veritas inque lectionibus ac Disputationibus tam Theologicis quam Philosophicis occupatus, in patriam demum reverens tum ad Cathedralium Martinianam Ecclesiam legitime & solenniter fuit vocatus, sed Deo procul dubio ita disponente Amplissimi Senatus & civium votis acquiescens, huic potius quam illi suam addicens operam ante sexennium hoc ipso mense docendi munus publicum in ea suscipere est, quo per Dei gratiam ita perfusus fuit hæcenus, ut fidelitatem suam omnibus bonis luculentissimè approbaret, atque omnium auditorum animos & oculos in sese converteret. Superiorum voluntatem & exemplum Clarissimorum in officio Antecessorum Lic. Autoris Lampadis, D. Marini Miri & D. Eliaze Silberchlagii b. m. secutus, causis item gravissimis impulsus locum inter Theologie Candidatos sibi concedi à Collegio nostro superioribus diebus modestè ac reverenter petiit. Quamvis verò eximia ipsius eruditio cum verâ pietate, modestiâ & virtutibus aliis Theologo dignis conjuncta nobis probè esset perspecta, tamen ut Statuti Collegii latissimè, antequam petitioni ipsius daretur locus, in prævio tentamine profectus ejus diligenter exploravimus eumque modis omnibus dignum deprehendimus, cui ad specimina publica, quæ à Candidatis requiruntur, aditus patefere. Curia Curiorum lectionis ipsi assignata est exhortatio Apostolica Philipp. 2. à vers. 5. usque ad 12. quam continuo & eruditò commentario tribus vel ad summum quatuor lectionibus pertendendo illustrabit, initio operam facto die hujus Mensis 10. horâ pomeridianâ IX. Eam ut Nobilissimæ ac Iustissimi Domini Studioſi solinâ frequentè ornatum eant, non Candidati solum, sed & meo, imò totius Collegii nostri nomine officiosè precor, omnibus & singulis studia mea paratissima *adversarius* vicissim pollicetur. Valete. P. R. J. s. x. a. 16. Novemb. Anno 1617.

Typis TOBIÆ STEINMANNI.

urn:nbn:de:urmel-be1b8b90-548a-4d08-b352-ec9775cc26248-00005799-27